

*Hela Sverige
ska leva!*

Flyinge Jobbmodell – nationellt spridningsprojekt

av
Gunnar Petersson

FLYINGE UTVECKLING

Juni 2010

ISBN 978-91-977299-5-6

Förord

Detta projekt syftar till att föra ut och sprida några modeller för samverkan mellan den sociala ekonomin och företaget på landsbygden samt Arbetsförmedlingen och Leaderområden över hela Sverige.

Inom ramen för projektet ingår också att stärka samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Landsbygdsnätverket rent allmänt.

Sysselsättning inom Arbetsförmedlingens Jobb och utvecklingsgarantin FAS 2 och FAS 3 syftar till en ny chans till arbete och att främja hälsa och välbefinnande.

I Skåne finns Staffan Hällö chef för AMO-Lund, som direkt samverkar med Flyinge Utveckling sedan 2007 och också sitter i LAG Lundalands styrelse. De möjligheter som presenterats för Leaderområdena har utarbetats i nära samverkan med AMO-Lund.

Flyinge Utveckling har svarat för att genomföra detta spridningsprojekt. Arbetet har gjorts av projektledare fil. kand. Gunnar Petersson, Flyinge Utveckling.

Förstudien har bekostats av Jordbruksverket med medel från Landsbygdsprogrammet och medfinansiering från Hela Sverige skall leva.

Projektnummer 2009-3703

OBS! personer på bilder i denna rapport ingår inte i projekt för arbetslösa. Alla bilder är tagna av Gunnar Petersson.

Flyinge Utveckling
Holmbyvägen 1
247 47 Flyinge
www.flyinge.nu
email utveckla@flyinge.nu
telefon 046-522 20

Rapporten tillhandahålles även via nedladdning på webbsiten
www.flyinge.nu/jobbmodell

Föreningen har även svarat för följande publikationer
Ekomuseum Kävlingeån Del I Förutsättningar, Eva Uddenberg 2005
Ekomuseum Kävlingeån, Del II Förslag, Eva Uddenberg, 2005
Flora och Naturvärden i Flyinge – en inventering, Linda Gustafsson, 2005
Insektsinventering i Flyinge, Stefan Jarl, 2005
Flyinge – centrum för Skåne som hästregion, Gunnar Petersson februari 2006.
Flyingebygden – från förr till framtid, red. Gunnar Petersson, september 2006, ISBN 978-91-631-9613-3
Horse Innovation Arena, Gunnar Petersson och Zoltán G-Wagner, november 2007, ISBN 978-91-977299-0-1
Lundaland Utvecklingsstrategi 2007-2013, december 2008
Svenskt Hästmuseum-grundrapport juni 2009, Kari Lawe ISBN 978-91-977299-1-8
Svenskt Hästmuseum, Förstudie, Gunnar Petersson nov 2009, ISBN 978-91-977299-2-5
Första Koföreningen, Förstudie Leader Lundaland, Henrik Jansson, Gunnar Petersson, april 2010 ISBN 978-91-977299-3-2
Flyinge Jobbmodell, Gunnar Petersson, juni 2010 ISBN 978-91-977299-5-6
Folkhälsa på landet, Marie Nilsson, Gunnar Petersson, mars 2010, ISBN 978-91-977299-7-0

Flyinge den 29 juni 2010

Gunnar Petersson
ISBN 978-91-977299-5-6

Bakgrund

I januari 2007 ansökte Flyinge Utveckling om projektbidrag rörande förstudien Flyinge Arbetsgemenskap hos Europeiska Socialfonden. Ansökan beviljades och projektet genomfördes under första halvåret 2007.

Studien syftade till att öka kunskapen om hur en lokal utvecklingsgrupp på landsbygden skulle kunna bidra till att fler personer kunde få ungdomspraktik, arbete, arbetsträning, praktik, rehabilitering efter sjukskrivning, starta eget bidrag, sysselsättning, frivilligarbete, fler som deltar i folkhälsobefrämjande aktiviteter och lokal arbetsgemenskap i syfte att stärka bygden.

Då projektets slutrapport skrevs i juli 2007, såg resultatet mycket lovande ut men nu 2010 kan vi se betydligt fler resultat, som kort kan beskrivas så här:

- 1) Ungdomsarbete provades under 2007-2008 men har sedan avklingat på grund av alltför få uppdrag. Försöket skedde inom hushållsnära tjänster. Erfarenheten är också att det kräver alldeles för mycket tid att administrera. Kan säkert tas upp igen.
- 2) Lokal arbetsgemenskap har blivit framgångsrikt och pågår fortfarande inom Flyinge bygdebolag, där flera personer stadigvarande utför arbete.
- 3) Rehabilitering i samband med sjukskrivning har fortsatt och en person har ingått i vårt program sedan 2007 och fortfarande.
- 4) Arbetsträning/praktik har blivit mycket framgångsrikt då avtal slöts med Arbetsförmedlingen i Lund under september 2007 inom Jobb och utvecklingsgarantins FAS 2 och numera även FAS 3. Erfarenheterna från detta har givit mycket goda resultat.
Se webbsiten www.flyinge.nu/jobbmodell. Uppemot ett 50-tal personer har ingått i detta program. Flyinge Jobbmodell har även uppmärksammats på nationell nivå och resulterat i spridning över hela landet. Togs också upp av Sveriges Televisions Aktuellt (Erika Bjerström) i ett inslag den 4

september 2009 med kommentarer i studion av Tomas Lundberg, Arbetsförmedlingen. Gunnar Petersson har arbetet med detta program sedan juli 2007 och även Henrik Jansson sedan januari 2009.

Gunnar Petersson har sedan 1 januari 2010 en funktion som projektkonsult på halvtid inom ESF-projektet TREFAS, som drivs av Arbetsförmedlingen. Syftet är att finna nya metoder för sysselsättning inom den sociala ekonomin.

TreFas som i Skåne drivs med utgångspunkt bland annat från de erfarenheter som vunnits från Flyinge Jobbmodell och med tydlig inriktning att i Skåne samverka med Leader.

5) Leaderområdet Lundaland har etablerats under 2009 med Jobb på landet som ett särskilt temaområde. Flyinge Utveckling har varit projektägare i processen att bilda området och att få en fungerande verksamhet 2006-2010.

6) Nationellt spridningsprojekt godkänns av Jordbruksverket. Detta projekt som pågått under 2009 och delar av 2010.

7) Flyinge Jobbarena har startats upp den 15 februari 2010 på Byahuset i Södra Sandby. Denna drivs av Flyinge Utveckling, som en del i metodutvecklingen inom ESF-projektet TreFas med klar och tydlig inriktning på jobb på landet och samverkan med Leader Lundaland. Flyinge Jobbmodell drivs som tidigare med deltagare från FAS 2.

8) Flera ansökningar lämnas av Flyinge Utveckling till Leader Lundaland i juni 2010 som har direkt koppling till att få fler arbetslösa in i Leaderprojekt. Detta inte minst med anledning av att Leader Lundaland har satt upp konkreta mål om att få in arbetslösa personer via arbetsförmedlingen i projekt som kan leda till praktik och sysselsättning.

Flyinge Jobbmodell – nationellt spridningsprojekt

Vad blir resultatet

Ökar möjligheten för arbetssökande till anställning, praktik och sysselsättning bland landsbygdens mikroföretag. Arbetsförmedlingen når bättre ut i nätverken på landsbygden. Vid full effekt bör 9000 personer årligen kunna komma i praktik inom FAS 2 och FAS 3 eller 140 personer per Leaderområde.

Stärker byutveckling (lokalt kapital), genom att lokala utvecklingsgrupper via Af får ett tillskott i sin ekonomi, som kan användas i lokalt utvecklingsarbete. Stärker lokala näringslivet (mikroföretag), som får möjlighet att pröva en praktikant för eventuell anställning. LAG får byutveckling och ökad sysselsättning.

Städdag i Flyinge Utvecklings regi våren 2007

Detta projekt

Syftar till att utforma och sprida erfarenheter, information och informationsmaterial till Arbetsförmedling, LAG och byalag om Flyinges jobbmodell. Att utvärdera vad som behövs för att modellen skall nå ut och få full effekt. Att se på och söka undanröja hinder. Arbetsförmedlingen tillsammans med Landsbygdsnätverket planerar under 2009 fyra regionala konferenser riktade till Arbetsförmedlingen och LAG, för att sprida kunskap om Flyinges jobbmodell. Att besöka lokala LAG och andra aktörer inom den sociala ekonomin som funderar på bli anordnare.

Vem vinner på detta

Att de erfarenheter som vunnits i Flyinges jobbmodell kan nå ut och få effekt fortast möjligt. De arbetssökande kommer ut i praktik till mikroföretag på landsbygden. Lokala utvecklingsgrupper kan ta en uppgift som ökar kontaktyta mot bygden och samtidigt ger ett bidrag till verksamheten, som kan användas i det lokala utvecklingsarbetet. LAG får en viktig roll som speglar samverkan mellan departementen och EU-medel kan riktas mot att öka sysselsättning på landsbygden.

(Arrangemang för att stärka ungdomars hälsa och intresse för löpning)

Förslag till åtgärder

Många synpunkter har kommit fram som mynnar i några åtgärder, som ytterligare skulle stärka möjligheterna att via Leaderområdena få fler i långtidsarbetslösa både ungdomar och vuxna i jobb på landet.

Stärka regelverken

Det råder en viss osäkerhet kring hur man skall hantera arbetslösa med stöd från Arbetsförmedlingen i projektbudgeten.

Förslag sök utarbeta modellexempel, som man enkelt kan hänvisa till och ta in sådana moment i undervisningen.

Osäkerhet att ta in arbetssökande i projekt, eftersom de kan sluta eller av andra skäl har svårigheter som först upptäcks i efterhand.

Medfinansieringen från Af kan då helt utebli.

Förslag söka få igång minst en jobbarena inom varje AMO.

Arbetsförmedlingen är inte vana vid att skriva medfinansieringsintyg för personer i Leaderprojekt.

Förslag utarbeta intyg som passar Af.

Öka utrymmet i Leader

Sök hitta någon möjlighet att knyta en del av Leaderpotten till medfinansiering från Arbetsförmedlingen.

Förslag Öka på Leaderpotten om möjligt upp till maximalt tillåten nivå 10% av Landsbygdsprogrammet.

TreFasprojektet

ESF-projektet TreFas drivs av Arbetsförmedlingen i sex delprojekt över hela Sverige. I Skåne har delprojektet bland annat särskilt fokus på

samverkan med Leader. Dra nytta av den metodutveckling som kommer fram, särskilt sådant som passar ihop med Leader.

Förslag samverka med Af kring spridning av TreFas metoder som gynnar Leader.

Jobbarena

TreFas i Skåne har öppnat 6-7 så kallade jobbarenor. Några av dessa på landsbygden med särskilt fokus att samverka med Leader. En sådan finns i Flyinge inom Leader Lundaland. En sådan jobbarena kan med rätt kompetens bli en resurs för att slussa rätt personer till Leader projekt.

Förslag söka etablera en jobbarena inom varje AMO.

Jobbprojekt

Sök stimulera till direkta Leaderprojekt som har koppling till att få fler arbetssökande i projektarbete. Stödja dem som söker Leaderprojekt att ta med personer som är arbetslösa.

Förslag Leaderprojekt som stöttar de som söker/vill söka Leaderprojekt och stödja dem att ta in arbetslösa personer på olika sätt i projektet.

Kompetens

LAG-styrelsen har krav på särskild kompetens då det gäller miljö- och ungdomsfrågor. Viktigaste indikator inom Leader är jobb.

Förslag att styrelsen rekommenderas att också ha särskild kompetens arbetsmarknad

Sammanfattande resultat i 17 punkter

Projektet har i vissa stycken lyckats väl och i andra mindre bra. Nedanstående 17 punkter vill belysa vad som gått enligt plan eller bättre och vad som inte lyckades fullt ut.

1) Projektet syftar till att utforma och sprida erfarenheter, information och informationsmaterial till Arbetsförmedling, LAG och byalag om Flyinges jobbmodell.

Under projekttiden har vi besökt ett 20-tal LAG och besökt eller samtalat med 23 andra organisationer inom den sociala ekonomin företrädesvis byalag. Därtill har vi talat med i stort sett alla övriga 43 LAG per telefon. Vi har därtill medverkat på fem nationella och sex regionala konferenser där många ur vår målgrupp medverkat. Vi har fått bra genomslag i media med 7 minuter i SVT Aktuellt den 4 september. Ett inslag som sedan även sändes i flera andra EU-länder.

Vi medverkar på Arbetsförmedlingens olika rådslag och möten på flera platser. Projektet har också medfört en viktig spin-off effekt. Flyinge Utveckling har avtal om samverkan med Arbetsförmedlingen i ESF projektet TreFas, som innebär metodutveckling under 2010-2011 och i Skåne med särskild inriktning på metoder för att fler skall komma i arbete på landsbygden inte minst genom samverkan med Leader.

En egen webbsite www.flyinge.nu/jobbmodell har funnits under hela projekttiden. En mindre broschyr har delats ut vid besök och under konferenser samt en tidigare rapport om Flyinge Jobbmodell.

2) Att utvärdera vad som behövs, för att modellen skall nå ut och få full effekt. Att se på och söka undanröja hinder.

Vi identifierade tidigt att det vore en fördel om Arbetsförmedlingen dels kunde bli medlem i Landsbygdsnätverket dels ville skriva en övergripande avsiktsförklaring med Landsbygdsnätverket, som kunde gälla alla LAG i Sverige.

Detta visade sig svårare än man kunde ana. Ett avtal skrevs dock i maj 2010 mellan Landsbygdsnätverket och Arbetsförmedlingen efter att de ursprungliga kontakterna tagits redan i juni 2009.

Vi har också i tidigare rapport Flyinge Jobbmodell, GP-System HB, januari 2009 noterat att det finns svårigheter att direkt starta verksamheter som Flyinge Jobbmodell via Leaderprojekt. Detta ses då som en verksamhet som ligger så nära Arbetsförmedlingens ordinarie arbetsuppgifter att det strider mot regelverket som säger att ordinarie offentlig verksamhet inte kan övergå i ett Leaderprojekt. Detta direkta hinder kan vi tyvärr inte direkt undanröja utan vi har sökt gå runt detta.

3) Arbetsförmedlingen tillsammans med Landsbygdsnätverket planerar under 2009 fyra regionala konferenser riktade till Arbetsförmedlingen och LAG, för att sprida kunskap om Flyinges jobbmodell.

Diskussionerna kring avtalet och medlemskapet och den utdragna processen kring detta påverkade möjligheterna att genomföra de regionala träffarna så negativt att dessa aldrig genomfördes. Avtalet skrevs först i maj 2010. Arbetsförmedlingens sa dessutom nej till att bli medlem i Landsbygdsnätverket.

4) Att besöka lokala LAG och andra aktörer som funderar på bli anordnare.

Detta har kunnat genomföras i önskad omfattning. Se särskild förteckning över besök och medverkan i olika konferenser och rådslag.

5) Vad har gått bättre än väntat?

Uppmärksamheten i SVT Aktuellt har betytt att vi haft ett bra videoinslag från Flyinge Jobbmodell att visa vid besök och föredrag. Många har sett inslaget tidigare och är redan lite bekanta med upplägget. Inslaget sändes dessutom i flera andra EU-länder vilket ytterligare har gjort modellen känd. Om det har medfört att liknande projekt har startats upp vet vi inte men det har kommit in förfrågningar i den riktningen till Landsbygdsnätverket (Hans-Olof Stålgren).

FLYINGE UTVECKLING

Flyinge Utveckling deltar under 2010-2011 i ESF-projektet TreFas, som drivs av Arbetsförmedlingen på sex platser i landet. Flyinge Jobbmodell medförde att delprojektet i Skåne fick direkt uppgift att samverka med Leader. TreFas har till uppgift att metodutveckla och sedan överföra det bästa till hela landet.

Flyinge Utveckling omnämns och kommer även att i viss mån medverka även i ESF (PO1) projektet Kompetenta Anordnare som drivs av HSSL.

6) Vad har gått sämre än väntat?

Att stärka samverkan mellan Landsbygdsnätverket och Arbetsförmedlingen gick mera trögt än vi räknat med. Vi får skylla trögheten helt på Arbetsförmedlingen, som har behövt lång tid för att tolka regelverk.

Hur olika regler inom Arbetsförmedlingen skall tolkas samt regler kring hur EU-projektet Leader kan samverka med Arbetsförmedlingen och dess regelverk har varit besvärligt. Vidare hur regelverken inom Jordbruksverket rörande hur Landsbygdsprogrammet och Leader kan samverka med ESF projektet TreFas, som ju är ett annat EU-projekt.

Ett paket bestående av 1+5 arbetssökande personer från Arbetsförmedlingen, som presenterades för LAG främst i Skåne har vi av olika skäl inte lyckats implementera hos något LAG. Troligen beroende på att det var något svårt att förklara och att alla LAG är väldigt hårt ansatta av arbete och har brist på kontorslokaler. När vi också fick nya tolkningar av regelverket från Arbetsförmedlingen fick vi ge upp denna ansats till samverkan mellan Leader och Arbetsförmedlingen.

Hur projektansökningar och rekvisitioner påverkas om Leaderprojekt tar in personer med olika stöd från Arbetsförmedlingen. Detta har vi inte kunnat reda ut. Se mera i detalj under 16)

7) LAG får en viktig roll som speglar samverkan mellan departementen (för arbete och jordbruk) och EU-medel som kan riktas mot att öka sysselsättning på landsbygden.

LAG har kunnat spela en mera begränsad roll än förväntat. Detta kan delvis förklaras med det avtal med Landsbygdsnätverket som vi trodde skulle kunnat tecknas redan under hösten 2009 inte blev klart förrän maj 2010. Avtalet fick en lydelse som innebär inskränkningar jämfört med den lydelse som vi önskade. De regionala träffarna med fokus på Flyinge Jobbmodell som inte blev av.

LAG har dock haft betydelse, genom att man i några fall anställt långtidsarbetslös personal under 2009-2010 inom verksamhetskontoren. Leaderprojekt har i begränsad omfattning tagit emot praktikanter eller har anställt arbetslösa inom projekten, som kan leda till varaktiga arbeten. Se sammanställning av enkätsvar nedan.

8) Lokala utvecklingsgrupper kan ta en uppgift liknande Flyinge Jobbmodell, som ökar kontaktyta mot bygden och samtidigt ger ett bidrag till verksamheten, som kan användas i det lokala utvecklingsarbetet.

Kontakterna med lokala utvecklingsgrupper har visat på intresse. I ett fall ser det ut att kunna bli ett lokalt projekt som liknar Flyinge Jobbmodell. Vi har arbetet fram ett intresse från byalagen inom Leaderområdet Ystad-Österlenområdet och då särskilt från kommunbyggerådet i Simrishamn (Erik Ericson), byalaget i Branstad samt Tomelilla. Man siktar mot att bilda en ideell/ekonomisk förening med byalag som medlemmar. Denna förening kan sedan öppna en jobbarena som kan verka över hela Leaderområdet.

9) De arbetssökande kommer ut i praktik till mikroföretag på landsbygden.

Flyinge Jobbmodell bygger på denna enkla princip, för att fler arbetssökande skall kunna få jobb på landsbygden. Under projekttiden i detta projekt har vi kunnat fortsätta med samma upplägg som tidigare. Dock har vi märkt viss förändring i centrala Arbetsförmedlingens syn på vårt upplägg. Detta återspeglas också i viss mån i den avsiktsförklaring som tecknades mellan Af och Landsbygdsnätverket i maj 2010.

Inom samverkan mellan Flyinge Utveckling och Arbetsförmedlingen har vi utvecklat Flyinge Jobbarena, som är en något modifierad modell, som bygger på hög närvaro från Arbetsförmedlingens sida och sysselsättning inom arenan. Denna vänder sig främst till deltagare från Jobb och Utvecklingsgarantins FAS 3.

10) Stärker lokala näringslivet (mikroföretag), som får möjlighet att pröva en praktikant för eventuell anställning.

Här har vi sett en fortsatt god effekt inom Flyinge Jobbmodell. Deltagare har fortsatt fått anställningar och eller är på väg att få sådana. Arbetsförmedlingen (AMO-Lund) är fortsatt positiv till modellen. Lågkonjunkturen har i vissa fall slagit hårt vilket medfört att personer som anställts har fått permitteras. Vi skulle önskat att flera byalag hade kommit igång på samma sätt som Flyinge. Detta har dock inte skett i den omfattning man skulle önskat.

11) Metoder för samverkan med Leader

Vi har utvecklat några olika metoder för samverkan med Leader, som redovisas nedan. Dessa möjligheter har vi framfört vid möten med LAG grupper.

12) Vid full effekt bör 9000 personer årligen kunna komma i praktik inom FAS 2 och FAS 3 eller 140 personer per Leaderområde.

De 5-6 jobbarena som den sociala ekonomin tillsammans med Arbetsförmedlingen byggt upp runt omkring i Skåne, visar att det går att placera och sysselsätta 200 personer i skiftande verksamheter. Detta har dock skett utan samverkan med Leader.

Flyinge Utveckling driver en sådan arena Flyinge Jobbarena med i dagsläget ett 20-tal personer i sysselsättning. Jobbarenan är lokaliserad till landsbygden inom Leader Lundaland. Ytterligare en arena inom Leader Ystad –Österlen är på väg att bildas.

Flyinge Utveckling avser att ansöka om ett Leaderprojekt till Lundaland, som syftar till att söka etablera Flyinge Jobbmodell inom Lundalands övriga byar med stöd från Flyinge Jobbarena.

Flyinge Utveckling söker också ett projekt som syftar till att direkt söka påverka projektsökande att i Leaderprojekt också föreslå utrymme för personer som behöver sysselsättning.

Vidare att stimulera till projektansökningar, som direkt involverar arbetssökande personer och där projektet i sig skapar mera sysselsättning.

Vi räknar med att ett 100-tal personer på så sätt, skall kunna komma i sysselsättning/arbetsträning under en tvåårsperiod.

Nedan visar vi på flera idéer till Leaderprojekt som kan främja sysselsättning och arbete på landsbygden.

13) Förslag som kan förbättra resultatet

Söka direkta Leaderprojekt med tydlig fokus på att arbetsökande skall komma i sysselsättning och arbete på landsbygden. Men detta kräver betydligt bättre exempel på hur projektansökningar med detta fokus kan utformas.

Kräva kompetens i LAG om arbetslösa villkor och arbetsmarknadsfrågor.

Bättre tillgång på personer som kan driva Leaderprojekt, också med fokus på att arbetslösa skall komma i arbete.

14) Om det blir framgångsrikt – är det då önskvärt att sprida till flera Leaderområden?

Ansökan med fokus på fler i jobb stämmer väl med exempelvis Leader Lundalands strategi. Om ansökan beviljas så kan arbetet påbörjas enligt aktivitetsplan. Sedan tar det tid att få genomslag av arbetet innan utvärdering kan ske.

Vi har genomfört en enkät som genomförts angående antalet personer från JOB, som kommit i sysselsättning via Leader. Enkäten har sänts ut till Leaderkontoren direkt från Flyinge Utveckling under juni 2010.

63 personer har kommit i sysselsättning inom Leaderprojekt vilket fördelar sig på 16 LAG. Antal personer från JOB, som kommit i anställning på verksamhetskontor är 16. Se resultat nedan.

FLYINGE UTVECKLING

15) *Finns några hinder för LAG och Leaderprojekt, som motverkar att arbetssökande kommer med?*

I några fall, som man har provat arbetssökande FAS 2 eller FAS 3, rapporteras att man fått personer som inte varit väl lämpade. Detta borde kunna undanröjas, genom att man har en Jobbarena som stärker deltagarna och samtidigt anvisar de som har tillräcklig kapacitet. Men det finns också några Leaderområden som har mycket goda erfarenheter.

Leaderprojekt kan ha svårt att erbjuda handledare på heltid, beroende på vad projektet handlar om.

LAG har ibland hänvisat till att man inte har tillgång till lokaler eller tillräcklig kapacitet för handledning.

Personer som funderar på att söka projekt har ingen kunskap eller erfarenhet av att man kan involvera arbetssökande och vad det kan betyda för projektets ekonomi och resurser.

Personal på verksamhetskontoret har inte tid att engagera sig som handledare för arbetssökande.

Personal hos Arbetsförmedlingen har låg kunskap om den sociala ekonomin och Leader. Man hinner inte aktivt påverka organisationer att ta emot arbetssökande i FAS 2 och FAS 3.

16) *Särskilda svårigheter att hantera stödet från Arbetsförmedlingen i budgeten för Leaderprojekt.*

Vi har uppmärksamats på flera svårigheter att hantera stödet som är knutet till långtidsarbetslösa i Leaderprojektets budget.

FALL 1

Då ansökan formuleras kan man inte veta om man kan tillsätta tjänster med personer, som kommer att få stöd från Arbetsförmedlingen. Om man får ansökan beviljad och därefter finner en lämplig person med stöd från Af, så meddelar man från vissa LAG svårigheter att hantera detta stöd som kommer in från Arbetsförmedlingen i LB-systemet.

En person med lång arbetslöshet kan få upp till två gånger de sociala avgifterna i ett kontantstöd. Projektägaren betalar full lön och arbetsgivareavgifter som vanligt.

Den offentliga medfinansiering från Af, som nu uppstår hur skall den hanteras i projektet och vid slutredovisning?

FALL 2

Om en person i FAS 3 placeras i ett Leaderprojekt, för att ges sysselsättning innebär detta en stor möjlighet för personen att komma närmare en anställning. Projektägaren sörjer för handledning och erhåller för detta ett bidrag från Arbetsförmedlingen. Detta leder till en intäkt i projektet som liknar en offentlig medfinansiering. Dock visste man inte om denna medfinansiering då projektet beviljades. Hur påverkar detta rekvisitioner från projektet?

Eller skall man kanske avstå från att ta in en sådan deltagare? Kan man sätta de timmar som personen utför som ideella? Kan man kanske mena att personen inte ingår i projektet alls?

FALL 3

Ett Leaderprojekt som syftar till att personer från JOB får anställning under minst 6 månader och där projektet går ut på att finna anordnare inom Leaderområdet, som kan erbjuda sysselsättning främst inom den sociala ekonomin. Kan man då hantera anordnarbidrag samt arbetsmarknadsstöd från Af direkt i ansökan? Hur kan det ställas upp? Är det tillåtet att utgå från att de som kommer att få projektanställning inom projektet skall vara långtidsarbetslösa?

FALL 4

Verksamhetskontoret beslutar under pågående verksamhetsår att söka fasa in en person från JOB FAS 3, som handläggare på kontoret. Under en period får man anordnarbidrag och sedan anställs personen med så kallat Nystartjobb. Nu utgår istället ett lönebidrag från Arbetsförmedlingen. Dessa intäkter påverkar driftskostnadsåtgärden (DKÅ). Hur hanteras sådana "intäkter" i rekvisitionen? Man rapporterar också från

Leaderkontoren vissa svårigheter att finna rätt personer hos Arbetsförmedlingen.

FALL 5

I de jobbarenor som beskrivs nedan så har deltagarna i FAS 3 rätt till sk studiebesök hos en arbetsgivare under cirka tre veckor för att känna om man trivs med varandra. Detta kan man göra utan att bli utplacerad till arbetsgivaren. Att bli utplacerad på Leaderprojekt är då en möjlighet som borde vara mycket värdefull. I detta fall utgår ingen ersättning till arbetsgivaren. De timmar som deltagaren utför inom projektet kan de då räknas som ideella?

17) Resultatet - kommentarer

Enkätundersökningen i juni 2010 pekar på att 20 arbetssökande från JOB FAS 2 eller FAS 3 har fått praktik och anställning inom något verksamhetskontor och att 93 personer har kommit i sysselsättning i ett Leaderprojekt.

Många övriga LAG säger att de skulle vilja men inte har tillräckligt med lokaler, inte har tid att "jaga" arbetsförmedlingen, inte får med sig styrelsen eller inte orkar med på grund av allt arbete. Ibland är man rädd att man inte får "rätt" person så att det istället blir merarbete. I vissa fall tycker man också att redovisningen av DKÅ blir svårare då man tar in en sådan person under pågående projektperiod.

I projekt kan det vara svårt att ta in personer från FAS 2-3 eftersom man inte alltid på förhand vet om det kommer att fungera. Man får personer som inte är lämpliga eller personer som får jobb och därmed försvinner från sin praktikplats. Detta gör att det blir svårt att budgetera och följa upp. Möjligen skulle den föreslagna jobbarenan (se nedan) kunna utgöra en mellanstation som skulle kunna förbättra detta förhållande.

På direkt fråga är det många verksamhetsledare som "nappar" på idén att LAG borde ha en särskild ledamot med kompetens inom det lokala arbetsmarknadsområdet. Alltså motsvarande ungdom och miljö, som idag

är föreskrivet. Några Leaderområden påpekar att man har sådan kompetens i LAG. Dessa är främst Lundaland, Tornedalen, Östra Skaraborg och Storsjöbygden men det finns säkert några flera beroende på hur man definierar sådan kompetens.

Nystartsjobb i projekt innebär medfinansiering via Arbetsförmedlingen. Då kräver Länsstyrelsen in medfinansieringsintyg från Af. Sådana är man då hos Af inte så vana vid att skriva ut. Tog lång tid upplever man i LAG MittSkåne.

Leader skulle behöva flera kompetenta projektledare. Bland personer som är arbetslösa skulle det säkert kunna finnas de som efter utbildning kunde lämna sig, som Leaderprojektledare.

Ett LAG Mitt i Småland har ett paraplyprojekt med 6 stycken arbetslösa ungdomar.

LAG Hälsingebygden har en LAG-pott som är fullt ut finansierad av kommunerna. Man ser därför ingen stor anledning just nu att ta in medfinansiering via Arbetsförmedlingen. En "pådrivare" skulle uppstå om det vore möjligt med Leaderpengar som har en tydlig koppling till medfinansiering via Arbetsförmedlingen. På så sätt kunde man slussa mera pengar till Leader utan att kommunernas medfinansierings beslut behöver göras om och också få fler arbetslösa i jobb på landet. Det finns ju i Sverige ett ytterligare utrymme inom Leaderdelen av Landsbygdsprogrammet.

Ett LAG rapporterar att man indirekt har tagit in personer med stöd från Arbetsförmedlingen i Leaderprojekt. Dessa har gått vid sidan om det som projektet avser och därför inte blandats in i projektbudgeten.

Vid samtal med verksamhetsledarna har olika tips och kontakter kunnat förmedlas, som rör detta område och möjligheter att få med arbetslösa i Leader. Många Leaderområden som inte ännu kommit igång visar påtagligt stort intresse och skulle vilja komma igång.

Resultat från enkät

En enkät rörande LAG och samverkan med Arbetsförmedlingens JOB skickades i juni 2010 av Flyinge Utveckling ut till samtliga verksamhetsledare i de 63 LAG, som finns i Sverige. Vi fick in svar från 55 av dessa (87%).

Enkäten innehöll frågorna

- 1) Vad heter ditt Leaderområde
- 2) Har du fått information om möjligheterna inom JOB och Flyinge Jobbmodell via projektet eller på annat sätt?
- 3) Har någon från JOB fått anställning, praktik eller sysselsättning på verksamhetskontoret?
- 4) Har någon från JOB fått anställning, praktik eller sysselsättning inom Leaderprojekt?
- 5) Har du något annat du önskar kommentera eller tillägga?

Resultatet blev att 20 LAG svarade via epost. Alla övriga kontaktades därefter per telefon under tiden 14-23 juni 2010 och av dessa fick vi kontakt med verksamhetsledaren i ytterligare 35 LAG. Endast 8 LAG fick vi inte kontakt med alls. Totalt 55 LAG svarade således på enkäten.

Av de 55 svarade 30 LAG JA på fråga 2 (55%). Man hade fått information om Flyinge Jobbmodell via direkta besök eller via nationella/regionala konferenser. Ytterligare 9 LAG (16%) hade fått viss information medan övriga 16 LAG svarade nej.

38 LAG (69%) hade ingen person i praktik/sysselsättning eller hade anställt någon med Nystartsjobb på verksamhetskontoret från JOB FAS 2 eller FAS 3. Vilket betyder att 17 LAG (31%) hade minst en person i sysselsättning FAS 3 praktik FAS 2 eller anställning med stöd från Af. Leader Gränslandet har sammanlagt tre personer två från FAS 3 och en FAS 2 på kontoret.

30 LAG (55%) svarade nej på både Fråga 3 och Fråga 4. Man hade inte varken på verksamhetskontoret eller i projekt någon arbetslös person, som hade fått sysselsättning, anställning eller praktik.

Totalt 20 arbetssökande från JOB FAS 2 eller FAS 3 har fått praktik och många av dessa därefter anställning inom något verksamhetskontor för Leaderområdet fördelat på 17 LAG (31%).

Totalt 93 personer har kommit i sysselsättning i ett Leaderprojekt fördelat på 20 LAG (36%).
 Leader Göta Älv har precis beslutat om ett projekt med 20 arbetslösa.
 Leader Mitt i Småland har ett projekt med 6 arbetslösa ungdomar.
 Leader Folkungaland har 10 arbetslösa personer inom projekt.

Några LAG betonade vikten av att de Leaderprojekt man beviljar också leder till en fortsatt verksamhet med anställda.

Deltagande i möten och konferenser

Att sprida information om Flyinge Jobbmodell har inneburit möten och besök hos den sociala ekonomin, byalag, arbetsförmedlingar och LAG samt medverkan på större nationella konferenser.

Nationella konferenser

Fem konferenser där information har förmedlats via tal, video och broschyrer.

Landsbygdsnätverkets träff i Lövånger 31/3-2/4 2009.
Medverkande ett 20-tal Leaderområden främst från norra Sverige.
Flyinge jobbmodell presenterades och rönt ett tydligt intresse.

Lokalekonomidagarna i Västerås 4-6/11 2009
Medverkade ett 10-tal Leaderområden och ett 20-tal olika organisationer som representerar den sociala ekonomin. Bordseminarium. Sponsorer HSSL och Landsbygdsnätverket.

Nationella Lärddagar Södertälje 9-10/2 2010
Föredragshållare ca 600 deltagare. Arrangör bland annat Landsbygdsnätverket

Landsbygdsnätverkets nätverksträff i Sunne för Leaderområden
5/5-6/5 2010
Ett 20-tal Leaderområden

Landsbygdsriksdagen 7/5-9/5 i Sunne
Byalag och LAG. Arrangör HSSL

Regionala konferenser

Sex regionala konferenser

Regional konferens för Skåne i Kristianstad om Landsbygdsutveckling den 14 jan 2010.

Regional konferens Vänersborg arrangerat av HSL, Marianne Barrljung
Leaderhandläggare Västra Götaland, samt 6 Leaderområden.

Regional konferens 6 områden i Leader Skåne och Länsstyrelsen Skåne 25 mars 2009.

Regional konferens kring arbete i Lund på inbjudan av rektor Lunds
Universitet 25 maj 2009.

Regional konferens Lund kring Innovation och utveckling 16-17 sept
2009.

Regional konferens Tranemo kommun med ett 20-tal deltagare 28 april
2010.

Direkta konferenser dialoger byalag

Möte i byahuset Södra Rörum, Skåne medverkande flera byalag och JAK,
den 26 maj 2010. Möte i Flyinge med 8 personer från Södra Rörum den
10 juni 2010

Möte med Siljansnäs byalag, Dalarna under Landsbygdsriksdagen 8 maj
2010.

Dialog med Leaderprojekt för tre byar Tolg, Rottne och Grimslöv inom
Leader Linné, som drivs av nätverket SIP i Växjö. Våren 2010

Möte med byalag i nordöstra Skåne Kerstin Nordlund 6 maj 2009

Samtal med byalag Djuråker 19 maj 2009

Möte med Hela Sverige skall leva Ulla Herlitz i Alvesta. Planering inför
det kommande året 2010 och projektsamverkan 22 juni 2009.

FLYINGE UTVECKLING

Möte med företrädare HSSL Skåne kommunbyggerådet Simrishamn Erik Ericson, mfl Flera träffar. 16 maj , 25 maj 2010

Möte med Limac i Limmared, Västra Götaland. Man driver en återbruksverksamhet inom den sociala ekonomin. 28 april 2010

Möten med sju Byalagsrådet i Eslövs kommun våren 2009

Möten med byalliansen 6 byalag i Lunds kommun våren 2009

Direkta konferenser dialoger LAG

Direkta möten på plats med företrädare för följande LAG-områden. Mötena har oftast varat 1,5 –2 timmar och skett i samband med styrelsemöten eller utbildningsdagar. Många fler Leaderområden har fått information i samband med regionala och nationella konferenser.

Leader Söderslätt
Leader Ystad – Österlenregionen
Leader MittSkåne
Leader LAG PH i Snapphanebygd
Leader Lundaland
Leader Skåne Nordväst Södra
Leader Skåne Nordväst Norra
Leader Blekinge
Leader Skånes Ess
Leader Linné
Leader Landsbygd Halland
Leader Kustbygd Halland
Leader Sjuhärad
Leader Kustlinjen
Leader Gränslandet
Leader Södertälje landsbygd
Leader Norra Mälarstrand

Leader Mare Boreale (tyvärr inställt från deras sida)

Arbetsförmedlingen och Landsbygdsnätverket

Regionala rådslag inom AMO-Lund

Arbetsmarknadsråd inom AMO-Lund

Direkta arbetsmöten med AMO-Lund Staffan Hållö

Direkta arbetsmöten med centrala Arbetsförmedlingen Curt Wiklund m fl i syfte att få tillstånd centralt avtal

Direkta möten med Landsbygdsnätverket, Maria Gustafsson

Press & media

Inslag 3,5 + 3,5 minuter i SVT Aktuellt den 4 sept 2009, reporter Erika Bjerström

Smålandsposten, debatt Hela Sverige skall leva, Karl-Erik Nilsson, sommaren 2009

Information Landsbygdsnätverkets webbplats

Trycksaker och webbinfo

Liten folder ”Flyinge Jobbmodell” som delades ut i några hundra exemplar vid besök och på nationella konferenser.

Nytryck Flyinge Jobbmodell – tidigare utredning finansierad av Landsbygdsnätverket. Delades ut på möten med LAG.

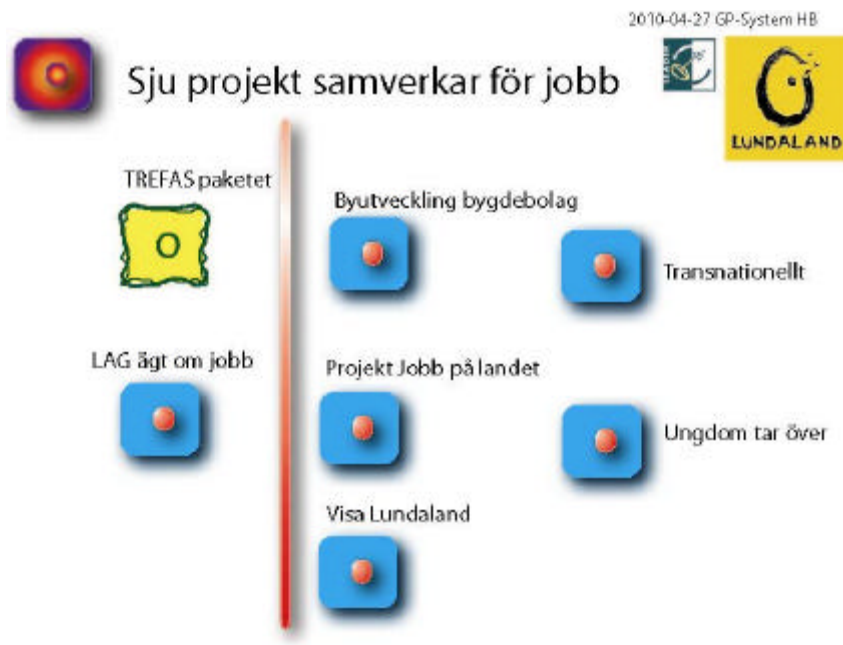
Hemsida www.flyinge.nu/jobbmodell

Samverkan med Leader

Leader har som främsta indikator arbete och sysselsättning. Alla de 63 Leaderområdena i Sverige har som främsta mål att flera personer skall få sin utkomst från en verksamhet som gynnar landsbygden.

Entreprenörskap och innovation, kultur och natur, miljö och klimat, besöksnäringen, matlandet Sverige med upplevelser och ett gott boende är exempel på några strategier för att skapa flera jobb.

Här beskrivs några möjliga Leaderprojekt som har jobb i fokus.

Jobb på landet - ett övergripande mål

Om man definierar landsbygd där tätorterna är mindre än 20 000 invånare, bor det 3,8 miljoner inom sådana områden i Sverige.

En utflyttning från landsbygden till städerna pågår och tillsammans med de demografiska förändringarna kommer detta att påverka stora delar av Sverige, så att landsbygden tappar sina ungdomar och får därmed en minskande och åldrande befolkning. De små företagen kan inte leva vidare eftersom man inte finner någon som kan ta över.

Det är därför av största betydelse att arbetsmarknadspolitiken söker motverka denna effekt, genom att praktikplatser i hög utsträckning erbjuds på landet. Projektet "Ungdom tar över" är ett exempel på ett sådant initiativ.

Samhällsentreprenörskap

Samhällets kostnader för personer som står utanför arbetsmarknaden består inte bara av direkta ersättningar från trygghetssystemen utan också ökade kostnader som beror på utanförskapet i sig. Det kan vara sjukvårdskostnader, kriminalitet, alkoholberoende, social utslagning mm

Samhällsentreprenörskap som finner modeller för sysselsättning vilket leder till att man mår bättre är således i sig ett viktigt delmål. Kan sedan denna sysselsättning ha ett mål som innebär avlönat arbete på sikt, så blir också sysselsättningen mera motiverande och detta måste då innebära att en rimligt stor del av de sysselsatta uppnår avlönat arbete.

De arbetssökande är en viktig resurs

FLYINGE UTVECKLING

Särskilt arbetsökande personer är en viktig resurs för landsbygden. Samverkan mellan Leader och Arbetsförmedlingen som leder till jobb är synnerligen angeläget.

Jobb och Utvecklingsgarantin

Arbetsförmedlingen arbetar med en modell (JOB), som innebär att efter 450 dagars arbetslöshet kommer man in i FAS 3. Man kan då placeras i sysselsättning upp till 2 år hos en och samma anordnare ("Ny Chans").

Sysselsättningen – arbete

Störst chans till arbete finns inom verksamhet där andra har avlönat arbete. Men här finns också risk för att sysselsättningen skapar undanträngningseffekter. Detta innebär att arbetsgivaren "utnyttjar" situationen och anställer färre personer och låter den sysselsatte göra viktiga sysslor, som borde ha avlönats.

Detta är en balansgång som måste skötas med hygglig moral från alla sidor.

De modeller som vi tar fram måste beakta detta förhållande.

Om arbetsgivaren finns inom den sociala ekonomin med en tydlig samhällsnyttig eller ideell verksamhet, kan detta förhållande kännas mindre besvärande.

TREFAS

Arbetsförmedlingen driver sedan 1 oktober 2009 ett nationellt tvåårigt projekt med delfinansiering från Europeiska Socialfonden. Projektet kommer att pågå till och med 2011. Syftet är att tillsammans med den sociala ekonomin finna metoder för att skapa bra sysselsättning för personer inom FAS 3.

Man har sex delprojekt över hela landet och ett av dem är Skåne. Här ingår de fyra arbetsmarknadsområdena Lund, Helsingborg, Trelleborg och Kristianstad. Programskrivningen säger att " *En lokal inriktning av projektet är att stärka arbetsförmedlingens kontakter med organisationer på landsbygden, för att på detta sätt bygga kontaktytor för att hitta sysselsättningsplatser. Projektet kommer bland annat att söka samarbete med LEADER – EU:s program för landsbygdsutveckling.*"

Erfarenheterna från Flyinge Jobbmodell ingår som en viktig del i projektet och Gunnar Petersson anlitas som projektkonsult från den sociala ekonomin. Erfarenheterna från socialt företagande tas också tillvara via Charlotte Ziethén från Coompanion.

LEADER

Leader är en del av landsbygdsprogrammet, som i Sverige omfattar 35 mdr SEK under 2007-2013. Leader (2,4 mdr) innebär att projektmedel fördelas av en lokal styrelse LAG inom geografiskt sammanhörande områden, som har färre än 100 000 invånare. Det har upprättats 63 sådana områden som täcker hela Sverige. Budgeten baseras på antalet invånare. LAG är sammansatt av personer som representerar de tre sektorerna privata, ideella och offentliga.

LAG Lundaland har en styrelse där kommunalråden från kommunerna Eslöv, Kävlinge, Lund och Staffanstorp ingår samt chefen för Arbetsförmedlingen AMO Lund. Därtill lika många personer från ideella och lika många från privata sektorn.

Modeller för sysselsättning

Således är strategin att finna modeller för sysselsättning med en tydlig koppling till Leader, till landsbygdsutveckling och ökad livskvalité samt sysselsättning på landsbygden. Inom strategin skall det finnas ett stort utrymme för personer, som finns inom Jobb och Utvecklingsgarantin.

Modellerna får gärna sticka ut och metoderna vara nydanande. Därtill skapar Leader en stark infrastruktur, som har kapacitet att bära ut idéerna till hela landet. Societal franchising innebär en metod, för att idéer som är samhällsnyttiga kan spridas på ett ändamålsenligt sätt.

Därför är det angeläget att utforma och pröva modeller som kan stärka den arbetssökandes förutsättningar att få jobb.

Flyinge Jobbarena är en modell som utformas för landsbygden i samverkan med Leader, som beskrivs nedan.

Leaders indikatorer

Leader Lundaland har fem indikatorer för att mäta resultat.

5. Antal startade eller bibehållna företag
4. Antal jobb
3. Antal nya nätverk
2. Antalet insatta ideella /privata persontimmar
1. Antal deltagartimmar som projekten genererat.

(exempelvis om ett projekt arrangerat tio musikaftnar med sammanlagt 1000 besökare som fått kulturunderhållning under 2 timmar, så ger det 2000 deltagartimmar)

Lundaland 2007-2013	Medel i MSEK	Ind1	Ind2	Ind3	Ind4	Ind5
Summa	40	700000	46000	30	337	25
Tillbaks i MSEK	329	140	6	5	159	20

Om de satsade medlen skall kunna ge mycket tillbaks så är det främst jobb på landet (ind4), som man måste satsa på.

Kriterier för samhällsnyttiga verksamheter

Nästa steg blir att söka specificera ett antal kriterier för samhällsnyttiga verksamheter. Krav som skall underlätta det kreativa tänkandet, i syfte att man lättare skall hitta fram till bra verksamheter. När man väl har funnit sådana så skall man sedan också veta hur man skall få dem att lyfta ("societal franchising" kan vara ett sätt att ta till sig väl beprövade koncept).

Modellkriterier

Samhällsnyttigt

Sociala ekonomin – ideell förening – ekonomisk förening

Gärna leda till start av socialt företag

Obefintliga undanträngningseffekter

Gynna sysselsättningen på landsbygden

Rymmas inom Leaderstrategin

Lämplig att sprida över landet – stor effekt

Lågt behov av investeringar

Liten risk för skador, dålig arbetsmiljö

Verksamheten skall kunna pågå år efter år

Behovet skall finnas överallt eller i varje fall på många platser

Både män och kvinnor

Gynna ungdomar, invandrare, personer med funktionshinder

Klimatneutralt

Lätt att förklara

Dra nytta av de fördelar som finns på landet

Gynna ungdomars förmåga att driva egenföretag

Lätt att komma igång – utbildning efter hand

Ett socialt sammanhang som verkar befrämjande för deltagarnas nätverk

Stolthet att ingå i verksamheten

Lätt att berätta om

Kunna engagera flera personer efter hand

Samhället kan vara kund – det skall vara tydligt vem som är kunden

Behovet skall bestå under lång tid

Jobbaren bör vara något man utvecklas inom och sedan växer ifrån

Hur får man hjul under sin idé

Man kan tänka sig att starta med en förstudie inom Leader för att förankra, så frön, undersöka intresset, bygga nätverket samt en tydlig presentation och kanske en webbsite. På så sätt "mutar" man också in området.

Förstudien kan göras inom en befintlig organisation. Man kan sedan söka ytterligare pengar till ett mera omfattande Leaderprojekt om förstudien föll väl ut. Flera intressenter i nätverket kommer med i ett större projekt. Pilotprojekt där man i mindre skala prövar om det håller i verkligheten och under längre tid.

Om det är så att förstudien ger sådana svar att man direkt vill gå vidare, så kan man hoppa över pilotprojektet.

Man bildar kanske en ideell förening som kan hysa verksamheten. Några medarbetare har lön och andra kommer från FAS 2 och FAS 3. Efterhand kan några fler personer i sysselsättning få lön och anställning inom verksamheten.

Steg 1

Idéer kläcks och formuleras som förstudieansökan till Leader

Steg 2

Förstudie Leader. Genomarbetas med större nätverk av intressenter. Ansökan pilotprojekt.

Steg 3

Pilotprojekt under 1-2 år.

Utvärdering. Eventuellt bildar man ny organisation, för att driva detta vidare och sprida sig över landet.

Steg 4

Förverkligande. Stabil verksamhet på flera orter. Societal franchising.

SE Arbetsförmedlingen.se

Inom projekt TREFAS sker ett nära samarbete mellan den sociala ekonomin och Arbetsförmedlingen. Arbetsförmedlingen är ett välorganiserat statligt verk med en budget på omkring 64 miljarder per år. Här finns en landsomfattande verksamhet, effektiv administration, tydliga strukturer, olika chefsnivåer samt delvis komplexa regelverk.

Den sociala ekonomin (SE) å andra sidan representerar något helt annat. Här inryms en mängd frivilligorganisationer som ofta arbetar ideellt för barnens skull, av ideologiska skäl, för att må bra, föra att stimulera människors utveckling, för att hjälpa människor i andra länder, för att värna människors lika värde och ett hållbart klimatsmart samhälle. Man driver verksamheter där privata företag eller den offentliga sektorn av olika skäl inte finns.

Den sociala ekonomin beräknas ha 200 000 anställda inom ett stort antal små och stora verksamheter över hela landet. Över 90% av befolkningen är medlemmar i en eller flera ideella föreningar. Förutom de anställda utförs en stor mängd ideellt arbete i en sådan omfattning att den sociala ekonomin svarar för 6-8% av BNP eller omkring 250 miljarder per år. Och sektorn växer stadigt inte minst inom områden som rör byutveckling och samhällsentreprenörskap.

SE Arbetsförmedlingen.se innebär samverkan mellan en stor välorganiserad offentlig part driven uppifrån och en ännu större SE - driven underifrån ur ett idéburet medlemsperspektiv.

Projekt TREFAS är ett ESF projekt som ägs av Arbetsförmedlingen och omsätter knappt 100 miljoner under två år. Omkring 900 arbetslösa i FAS 3 kommer att via SE få möjlighet att delta inom en mängd olika verksamheter från Trelleborg i söder till Luleå i norr. Detta skall leda till att deltagarna mår bättre, får nya nätverk, får tillfälliga arbeten, får anställning eller tillsammans med andra startar företag, som kan ge en egenförsörjning.

För att möta dessa möjligheter kan SE erbjuda sina nätverk och relationer, utveckla nya arenor, nya metoder, nya former av verksamheter som bygger på social lönsamhet.

Verksamheten som SE bedriver bygger på nära relationer och nätverk inom det civila samhället men också i relation med lokala företag och offentliga verksamheter. Det är sådana nätverk som är så viktiga för den som söker arbete men också de möjligheter till egenförsörjning som kan utvecklas inom SE. SE behöver också synliggörande av de möjligheter man erbjuder och projektet TREFAS är ett bra tillfälle, som ger möjligheter att visa på kraften i ett nära samarbete mellan det offentliga och SE.

För hundra år sedan var den offentliga sektorn mycket liten. Det vi nu kallar SE fanns även då och fyllde ut så att samhället fungerade. Sedan dess har den offentliga sektorn vuxit kraftigt. Nu blir det allt viktigare att SE rustar sig för att kunna återta uppgifter både från den privata och offentliga sektorn. Skattesystemet måste dock göras mera rättvist i frågan om att betala skatt till offentliga och bidra till SE. Alltså avdragsrätt för bidrag till SE.

Mottot SE Arbetsförmedlingen har därmed flera aspekter. Då man vill kommunicera projektet TreFas så passar det in på flera sätt. Se Arbetsförmedlingen eftersom man vill utveckla nya metoder i samverkan med aktörer utifrån. Visar på förändringsförmåga. SE Arbetsförmedlingen lyfter också fram den sociala ekonomins betydelse, för att skapa sysselsättning som också ytterligare kan utveckla och ge arbete och praktik inom denna växande samhällssektor. Mottot belyser också den samverkan som nu etableras och där förhoppningarna är stora att det skall bli ett bestående resultat som kan spridas över hela landet.

SE Arbetsförmedlingen.se kan ge sådana associationer. Metoder som i samverkan med den sociala ekonomin kan spridas över hela landet.

Flyinge Jobbmodell

Arbetsökande i FAS 2 antas i programmet, som startade i september 2007 och fortfarande pågår.

Den arbetsökande placeras i företagspraktik under 6 månader i syfte att detta skall leda till en anställning.

Ansvarig för Flyinge Jobbmodell är den ideella föreningen Flyinge Utveckling. De första placeringarna kom till stånd under oktober och november 2007 och efter ett och ett halvt år hade 26 personer antagits i programmet. Därefter har programmet pågått i något mindre omfattning men pågår fortfarande.

Vid utvärdering efter ett och ett halvt år så hade 11 av de 26 fått jobb eller projektanställningar under projektet eller strax därefter. Av de 15 personer som vi då inte kunde se att de fått jobb så fanns en hög andel personer som avbröt på grund av olika typer av svagheter, som vi inte direkt hade kunnat se eller ana vid inträde i programmet. Det kan vara psykiska eller fysiska problem.

Flera av de 11 fick jobb på praktikarbetsplatsen, andra hos annan arbetsgivare eller i något fall valde man att studera på universitetet. När lågkonjunkturen satte in på allvar 2008, så fick man i något fall meddelande om permittering.

Bakgrundsvariabler som utländsk bakgrund, kön, mm verkade inte ha avgörande betydelse för möjligheterna att få jobb.

Man kan läsa mera om Flyinge Jobbmodell här

www.flyinge.nu/jobbmodell

Flyinge Jobbarena

Personer inom JOB/FAS 3/TreFas antas som deltagare i programmet Flyinge Jobbarena, som omfattar omväxlande matchning och placeringar. Jobbarenan startade den 15 februari 2010.

Matchningen, syftar till att bättre förstå de möjligheter som finns på landsbygden och deltagarens individuella intressen och förutsättningar. Därefter sker kortare eller längre placeringar i sysselsättning, som ligger så nära deltagarens önskemål som möjligt. Målet är att deltagaren så snart som möjligt och helst senast efter sex månader, genom att ha fått prova på några olika placeringar, skall ha hittat rätt och att detta i högre utsträckning kan leda till jobb.

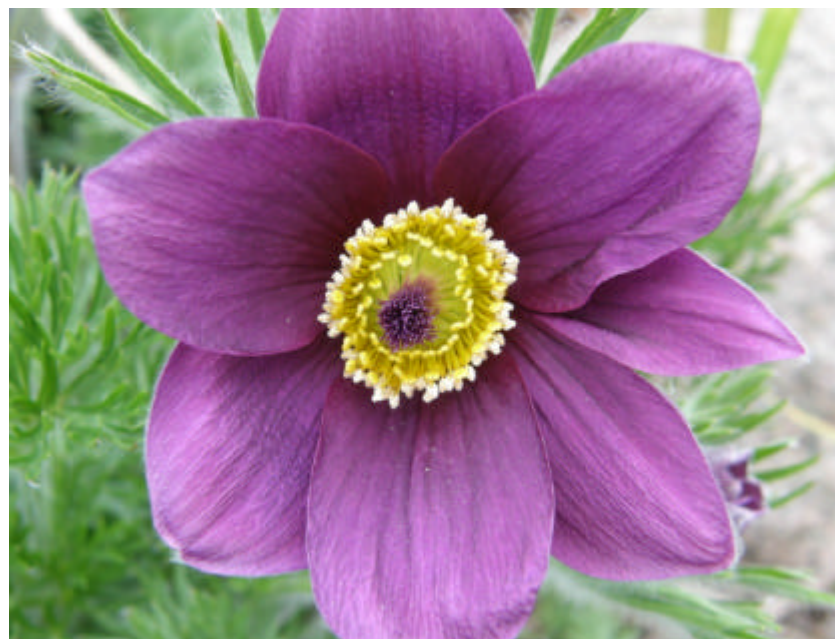
Matchning

Korta studiebesök (3 veckor), självständiga studier och föredrag, som kan stärka kunskapen om de möjligheter till jobb som finns på landsbygden och hur den arbetssökandes förutsättningar passar in med detta.

Syftet är att öka kunskapen, intresset och motivationen för sysselsättning på landsbygden. Varje person skall öka sin insikt om vad man skulle vilja göra och se nya möjligheter.

Genom att nya personer kommer in i programmet efterhand och personer som redan ingår i programmet kommer ut i praktik/arbete uppstår en dynamik, som verkar inspirerande.

Under introduktionen finns också möjlighet att lära känna andra personer som kan bli intresserade av samma typ av sysselsättning och där olika bakgrund kan göra att man kompletterar varandras kompetens och erfarenheter och tillsammans kan starta verksamheter som ger egenförsörjning.

FLYINGE UTVECKLING

Under introduktionsperioden stöttas varje individ genom utvecklingssamtal, som syftar till att ge den arbetssökande de bästa möjligheterna till en sysselsättning med kvalitet, vilket på sikt kan leda till egenförsörjning.

Omfattningen av matchningen kan variera från person till person beroende på dennes förutsättningar och vilja till utveckling.

Definition av Jobbarena

En arbetsförmedlare finns på plats flera gånger per vecka.
En lokal med mycket god tillgänglighet, som fyller krav från ESF.
Idéutveckling tillsammans med arbetsförmedlingen och sociala ekonomin.
Drivs av sociala ekonomin.
Omväxlande praktik/studiebesök och matchning.
Träning enskilt och i grupp att tänka ut något man kan trivas att jobba med eller starta upp enskilt eller i grupp.
Enskilda utvecklingssamtal.
Kan ta andra uppgifter inom rehabilitering, lotsar för utrikesfödda, Leaderprojekt.
Hjälper till att få tillfällighetsjobb.
Utvecklingsprojekt för att rusta deltagarnas möjlighet till arbete

Placeringar i företag och inom den sociala ekonomin

Matchningen kombineras med en eller flera perioder av placeringar, där det finns sysselsättning, som passar för deltagaren. Syftet med placeringen är att finna ut om den sysselsättning, som erbjuds passar både den som erbjuder sysselsättningen och deltagaren.

Placeringarna kan ske främst inom den sociala ekonomin, sociala företag eller landsbygdsföretag. Byalag och bygdebolag kan vara lämpliga men också andra aktörer (den sociala ekonomin), som vill verka i en samhällsnyttig anda.

Undanträngningseffekten innebär att sysselsättning som konkurrerar med redan befintliga företag eller anställda måste undvikas. Placeringar kan ej heller ske i företag som varslar eller permitterar. Facket skall ges möjlighet till yttrande kring placeringen.

Placeringar som syftar till egenförsörjning

Deltagare som så önskar kan inom jobbmodellens ram utveckla verksamheter eller ta upp redan befintliga verksamheter från andra håll (societal franchising). Sådana former av placeringar syftar då till att nå en egenförsörjning på sikt med stöd av jobbarenan.

Den dynamik och idéutbyte som kan ske inom arenan skall underlätta och inspirera till detta.
Man kan även tänka sig att det kan uppstå serviceverksamheter, som kan innebära sysselsättning inom arenan. Exempelvis bokföring, webbtjänster, vaktmästare mm.

Flyinge Jobbarena kan under viss tid utgöra en depå för vissa intjänade intäkter, som rör de verksamheter som håller på att utvecklas. Detta är viktigt för att utförda tjänster inte skall konkurrera på ett snedvridande sätt och också kunna utgöra ett startkapital för den/de som vill driva en från Jobbarenan fristående verksamhet. Deltagare i programmet kan inte samtidigt driva egna företag.

Den organisation som driver jobbarenan kan vara sökande av Leaderprojekt, som syftar till att flera arbetssökande får sysselsättning och anställningar.

Det kan finnas ytterligare hänsyn som måste tas med anledning av de olika regelverk inom Skattemyndigheten, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Integration

Personer inom Jobbarena kommer med olika bakgrund och erfarenheter, vilket naturligtvis innebär olika förutsättningar, för att hitta en sysselsättning som känns stimulerande för deltagarna.

Deltagare med olika bakgrund och ålder är viktigt och inte minst att personer från andra länder kommer med.

Flyinge Jobbmodell, som har arbetat med en något enklare jobbarena än den som här beskrivs, har inte noterat några särskilda svårigheter, som skulle bero på utländsk bakgrund.

Nyanlända utrikesfödda

Vi kan se just nyanlända utrikesfödda som en målgrupp som i hög utsträckning kan uppfylla modellkriterierna ovan. Det är exempelvis av stort värde att flera väljer att bosätta sig på landsbygden, för att finna sin försörjning.

Variation

Perioder av matchning och placeringar kan förväntas avlösa varandra i syfte att deltagaren skall få pröva på flera sysselsättningar i syfte att hamna rätt. Givetvis kan sådana perioder inte vara alltför korta och inte heller alltför många. Deltagarens motivation är viktig men också den möjlighet som arenan erbjuder.

Societal franchising

Samhällsnyttiga verksamheter som passar för att ge deltagare inom JOB nya chanser till jobb kan spridas till nya platser om det finns en organisation som med stöd av samhället kan verka för att spridningen sker på ett professionellt sätt. Den spontanspridning som sker idag är inte tillräcklig i många fall.

Detta synsätt gynnar också effekterna av alla program inom Europeiska Unionens fondutbud, som exempelvis Leader.

Det är dock viktigt att ta lärdom från privata näringslivets erfarenheter och omforma dem till samhällets villkor på ett sådant sätt att det bästa från båda världarna tas tillvara.

Om det inte skulle finnas några ”goda resultat”, som är värda att sprida vore det mycket beklagligt – men detta är ju ytterst osannolikt.

Societal franchising är i grunden ett vidare begrepp som även omfattar spridning av samhällsnyttiga verksamheter som redan har anställda eller drivs utan anställda inom den sociala ekonomin.

”Landsbygden har goda förutsättningar för att lyckas med spridning, då det fortfarande finns en större sammanhållning och en kultur som innebär att ta saken i egna händer.”

Bostadsmarknaden ser annorlunda ut på landet. Husen är billigare och hyrorna lägre. Här finns mera plats och möjligheterna ser annorlunda ut jämfört med staden. Har man en svag ekonomi finns troligen större möjligheter till egenförsörjning.

Skatteverkets syn på bidrag från Af till sociala ekonomin

Merkostnadsersättningen (FAS 2), som är 150 kronor/dag och anordnarbidraget (FAS 3) 225 kr/dag är offentliga bidrag som är skattepliktiga.

Om anordnaren är en ideell förening som inte deklarerar för moms så kan man inte dra av för moms på inköp som är kopplade till bidraget men bidraget är inte heller skattepliktigt.

Arbetsförmedlingen ser gärna att bidragen till en organisation används för att anställa någon ytterligare person, så att bidragen får liten eller ingen påverkan på organisationens resultat. Det är också viktigt att ingen enskild person via sitt företag/förening skor sig på bidragen från Arbetsförmedlingen.

Detta borde vara tillräckligt för att den ideella organisationen inte skall komma i svårigheter med Skattemyndigheten. En sådan visar ju öppet för alla sina medlemmar hur man bedriver sin verksamhet.

En särredovisning av hur föreningen använder bidragen är nog att rekommendera så att man kan visa hur de används. Det kan också vara att föredra en organisationsform som innebär att organisationens ekonomi varje år redovisas för medlemmarna och att organisationen har en kompetent styrelse som har en god insyn i verksamheten. En ideell förening är ju just en sådan organisation som inte gynnar sina medlemmar och öppet redovisar sin ekonomi på årsmötet.

Arbetsförmedlingen samverkar inte gärna med organisationer där man i stor skala tar emot bidrag vars användning sedan kan styras av ett fåtal ägare.

Strategi vid enskilda samtal eller i grupp

Vi har provat både enskilda samtal med arbetssökande och samtal i grupp. De erfarenheter som vi fått är att enskilda samtal är helt överlägset samtal i grupp. Detta beror på att man lättare kan känna av var den arbetssökande själv står, genom att be denna att berätta om sin situation. Den information man lämnar kan de helt anpassas till den person man har framför sig.

I princip avråder vi helt från samtal i grupp om det rör enskilda personer i något avseende.

Samtalet bör alltid börja med en mycket kort presentation av Flyinge Jobbmodell och Jobbarena. Därefter snabbt glida över på den arbetssökandes egen berättelse om sig själv.

Man kan sedan ytterligare förklara vad Jobbarenan innebär. Vilka vi är och vår bakgrund för att öka förtroendet i de fall det behövs eller då den jobbsökande förväntas ta emot denna information på ett bra sätt.

Det är tufft att leva på aktivitetsstödet och inse att man inte får mera ersättning även om man deltar i sysselsättning. Man får bekosta resor upptill 600 kronor/månad med egna medel samt eventuellt lunch

Målet med samtalet är att finna ut vilken inriktning som deltagaren passar för. Vi kan kalla detta för temaområde. Inom varje tema kan man ta initiativ i syfte att komma närmare en anställning. Där ligger då också att varva med placeringar, som ligger inom temaområdet.

Metoder för utveckling inom ett tema

Exempelvis ”Hälsa på landet” kan vara ett tema. Varje tema skall ha en koppling till landsbygden och landsbygdens förutsättningar.

Exempel på tema kan vara:

Hälsa på landet
 Visa landet
 Hästen
 Odling på landet
 Vård av naturbetesängar med hjälp av betande djur
 Fastigheter
 Lantbruk
 Bilar
 Park och naturmiljö
 TreFas Leader
 Bed&Breakfast

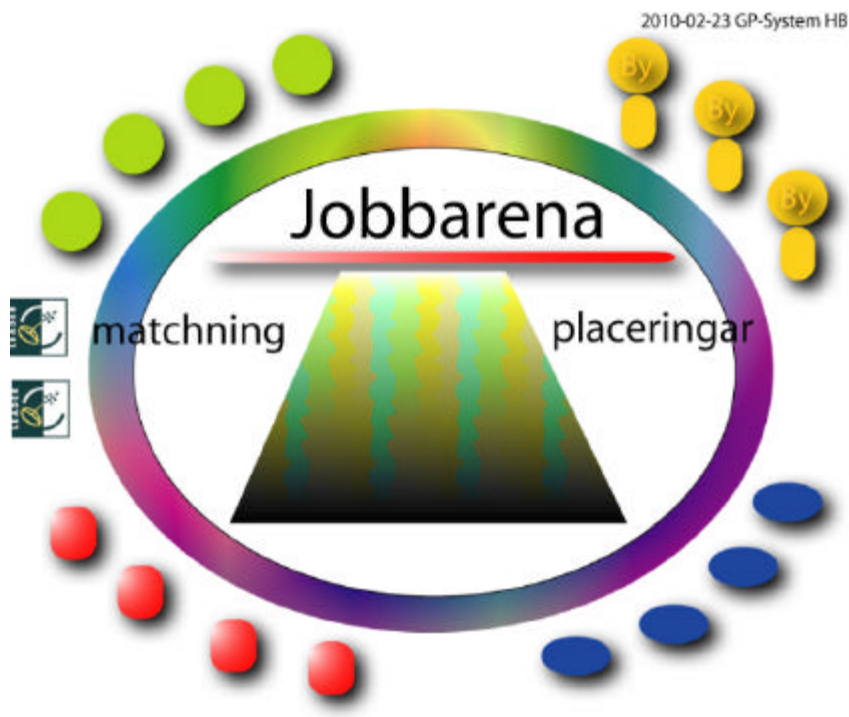
Inom varje tema arbetar man för att hitta inspiration och öka kunskapen kring vilka möjligheter som finns. Detta kan resultera i att man finner placeringar som leder till jobb men också initiativ, som leder till projektanställningar under minst 6 månader.

Det är så klart viktigt att alla deltagare kan finnas sin plats inom något tema. Men också att man kan byta temaområde om man så vill. Om en temagrupp finner att man behöver en viss kunskap bör det finnas hyggliga möjligheter att få tag i denna, via de handledare som finns knutna till arenan.

Vägen fram

Genom en jobbarena för att forma en sysselsättning som passar individens intressen, så kan kreativiteten hos arbetssökande tas tillvara. Genom arenan tillförs sedan initiativ där varje individ får vara med och bättre förstå sina egna möjligheter och hur dessa kan passa in på arbetsmarknaden.

Landsbygden behöver höjd livskvalitet, fler företag och fler personer i arbete samt fler invånare. Leader är ett EU-program som ger möjligheter inte minst för arbetssökande. Jobbarenan kan peka ut hur samverkan med samhället kan se ut. De arbetssökande kan se en väg som leder framåt mot jobb.

Jobbarenan och Leader

Leader är en del av landsbygdsprogrammet. I Skåne finns åtta Leaderområden. Var och en med egen budget, styrelse och verksamhetsledare. Kontoren ligger i huvudsak på landsbygden.

På Jobbarenan funderar man sig fram till en idé, som man tror kan bära hela vägen till en egenförsörjning.

Då kan man få ett litet stöd till en förstudie, där man kan pröva om det går att utforma en riktig projektansökan.

Den organisation, som driver Jobbarenan kan stå som sökande både till förstudien och sedan till den större projektansökan.

Målet är att flera arbetssökande i varje fall kan få ett 6-månaders jobb med riktig lön via Leaderprojektet.

Räkneexempel

Ett treårigt Leader projekt med en total budget på 4 miljoner där varje anställd har en lön på 12 000:- efter bidrag och avgifter innebär att kostnaden är 72 000:- per person för 6 månaders arbete. 42 stycken sådana anställningar skulle då kunna ske inom ramen för projektet.

Finns det ett projekt som kan skalas upp utan att kravet på administration, lokaler mm växer kraftigt? Projektet måste också uppfylla Leaderstrategin.

Jobbarenan ett Leaderprojekt ?

Kan Jobbarenan i sig vara ett Leaderprojekt, som med medfinansiering från aktivitetsstöd mm får möjlighet att ta in en finansiering. Jobbarena får ju inget direkt stöd från ESF-projektet TreFas.

Alltså borde det vara möjligt. Men vi har visat att detta är något som ligger nära Af. Vi har redan startat Jobbarena. Talar mot att det kan bli Leaderprojekt.

Finansiering av Jobbarenan

För att driva Jobbarenan med någon rimlig ekonomi så krävs att det utgår ett stöd till verksamheten. Stödet skulle i så fall gå till lokalhyra, personal samt omkostnader. Då kunde man från denna arena driva fram och hålla igång sysselsättning av personer från FAS 3 under en period och sedan söka placering som efter inskolning kan övergå till anordnare. Modellen blir då helt behovsanpassad till individen, precis som det var tänkt från början.

Annars så hamnar man i en inlåsning där Jobbarenan söker behålla FAS 3 personen så länge som möjligt, vilket vore olyckligt.

En tidsbestämd inskolningsfas hos en blivande anordnare kan motiveras med tanke på de erfarenheter vi har från Flyinge Jobbmodell att deltagarna inte själva på förhand kan veta om de kommer att trivas med sin placering. I vissa fall har vi fått avbryta på ett par dagar, beroende på faktorer som ingen kunnat veta innan placeringen bestämdes.

Det stöd som utgår från TreFas till en halvtidstjänst Flyinge Utveckling räcker inte till för att både driva Jobbarenan och att medverka i metodutveckling i hela Skåneprojektet.

En lösning kan vara att särskilda medel skjuts till av Arbetsförmedlingen inom TreFas, så att den sociala ekonomin får särskilt stöd från Af, för att driva ett antal jobbarena i Skåne.

Detta skulle då skapa jobbarena, där vi tror att jobbsökandes möjligheter till jobb tas tillvara på samma sätt som i Flyinge Jobbmodell. Låt oss dock jämföra de båda systemens för och nackdelar igen.

Flyinge Jobbmodell

”Bygger på nära relationer med jobb i fokus och respekt för den jobbsökandes situation.”

Det finns en mindre lokal mitt i Flyinge. Någon enstaka person har placerats här hos Flyinge Utveckling själv. Nästan alla har placerats på företag/föreningar. I princip alla har varit FAS 2. Det finns någon FAS 3

placering, som dock avslutades efter en månad, innan Flyinge Jobbarena öppnade den 15 februari 2010.

Drivkraft att hitta bra placeringar

Stor drivkraft. Beslut har inte tagits förrän FU har funnit en placering. Således ingen ersättning för arbetet att finna en placering. Oftast flera omplaceringar för varje deltagare. FU får ingen ersättning, för att man gör omplaceringar. Således gäller det att direkt finna en så bra placering som möjligt. Placeringar bland medlemmarna i bygden. Arbetet har skett ideellt.

Inskolning eller förlängt studiebesök är en möjlighet att kunna pröva vilken sysselsättning som bäst passar individen. Detta kan pågå maximalt 6 månader på en och samma arbetsplats.

Avtal

Avtal sedan hösten 2007 och fortfarande. Gott resultat

Flyinge Jobbarena

En väl lämpad lokal har den 15 februari öppnats i Byahuset Södra Sandby. Tillgänglighetsanpassad enligt krav från ESF. Af personal finns på plats vissa tider. Jobbarena drivs av Flyinge Utveckling som verkar inom den sociala ekonomin. TreFas projektets personal är i viss mån på plats. Dock är båda dessa också verksamma i hela projektet, varför det krävs mera personal på plats varje dag.

Placeringar och matchning är viktiga.

Eventuellt nya direktiv

FLYINGE UTVECKLING

Det diskuteras nya direktiv inom Af, som gäller FAS 3
Anordnarbidraget går till jobbarenan då man är placerad där och till företaget/föreningen från den dag man får sin placering där.
Detta gör att FAS 3 Flyinge Jobbmodell helt kommer att fasas ut, då ingen ersättning alls kommer att gå till FU. Flyinge Jobbarena kan drivas med någon kraft men avsevärt försvagad, genom att man får motstridiga önskemål om man sätter sysselsättning och jobb i centrum. Att arbeta med placeringar blir nu inte lika attraktivt för arenan eller så får man koncentrera sig på FAS 2.

Flyinge Jobbarena ”fem metoder”

1. Vi skriver in deltagare och matchar i syfte att hitta placeringar så snart som möjligt. Men under tiden vi matchar så är de inskrivna. Detta är nytt mot tidigare. Vissa deltagare kan komma att gå vidare till aktivitet 2-5.
2. Vi arbetar med matchning och idéutveckling för de som vill ingå i sådant program. Syftet är att finna samhällsnyttig sysselsättning som kan få finansiering av samhället som kan leda till åtminstone 6 månaders projektanställningar men också helst egenförsörjning därefter.

Modellen bygger på tre steg:

1. ta ett initiativ, som passar deltagarna
 2. sök förstudiemedel från Leader, för att pröva om initiativet är hållbart i större skala. Genomför förstudien och om det faller väl ut
 3. ansök om medel från Leader som kan ge projektanställning
3. Samhälls-entreprenörskap
Utveckla idéer som bygger på sponsring/försäljning av produkter, för att stödja samhällsnyttig verksamhet.
4. Socialt företagande
Utveckla ny samhällsnyttig verksamhet som har som mål att kunna sysselsätta personer, tjäna lite och återinvestera, för att kunna sysselsätta flera. Ideella aktiebolag sk (svb) bolag är en bra form. Kunden kan vara samhället.
5. Societal franchising
Anamma redan väl beprövade sociala företag och göra samma sak.

Arbeta med spridning till andra jobbarenor

Finansiering av Flyinge Jobbarena via dynamisk budgetram

Ytterligare personalresurser behöver tillföras, för att ha en chans att klara av en bra metodutvecklingen. Det är en fördel om vi kan rekrytera bland de som finns inom jobbarenan.

Dynamisk budgetram

Eftersom företagen inte efterfrågar anordnarbidraget, så skulle man kunna pröva möjligheten att Af avstå utbetalning av anordnarbidraget. Lösningen skulle också gynna placeringarna eftersom den inte spär på byråkratin ute hos företaget, vilket vi kan gissa att en genomgång av vad anordnarbidraget innebär kan komma att göra. Om personen sedan bara stannar en vecka så blir det bara krångel.

FU avräknar istället faktiska kostnader och rekviderar efterhand mot en dynamisk budget som består av ackumulerade ej utbetalda anordnarbidrag. Denna administration skulle tillfälligt under TreFas projektet kunna skötas av FU om det blir problem i Afs system.

Denna form av bidrag liknar andra offentliga som Jordbruksverket m fl. Af fattar beslut om en budgetram, som ej får överskridas. FU rekviderar mot kvitto på faktiska kostnader. De medel man ej rekvideras ”fryser inne”. På så sätt garanterar man att alla medel går till den samhällsnyttiga verksamheten och det projekt man vill. (i detta fall jobbarenan).

Risker

Detta kräver dock att Af klarar av att hantera detta med budgetram – det är inte självklart. Kan eventuellt dyka upp någon praktikplats som skulle kräva att få anordnarbidraget.

Spridning

Den ovan föreslagna lösningen skulle då inte motverka spridning och förmodligen inte påverka utfallet alls i förhållande till Flyinge Jobbmodell. Men som sagt allt hänger på Af.

Finansiering via anordnarbidragen och merkostnadsersättning

Anordnarbidraget kan vara ett skattefritt bidrag i en ideell förening medan merkostnadsersättningen skall vara skattepliktig och därför skall läggas hos bygdebolaget.

Det är därför klokt att ha båda dessa organisationer. Momsen kan dras av för kostnader, som rör jobbarenan i bygdebolaget. I den ideella föreningen kan moms inte dras av.

Förstudiemedel via Leader

Kostnaderna redovisas av LAG och de sköter därför momsdel. Föreningen tar ett utlägg som man sedan får tillbaks av Lundaland, som får alla kvitton vid slutredovisningen. Lämpligt att ha i föreningen. Påbörjas från inlämningsdagen.

Projekt via Leader

Eftersom man samlar upp anordnarbidraget i föreningen bör man kanske också ta projekten här. Projekt är ju i princip riskfria. Man kan inte ta mer kostnader än man har projektmedel. Föreningen får också förskott max 250 000, vilket gynnar att det går inom föreningen. Dock man kan inte dra moms.

Projektstöd via Jordbruksverket och LST

I princip samma sätt att arbeta som ovan. De vill gärna ge stöd till ideella föreningar. Vi har provat detta sedan länge med gott resultat. Dock är beslutstiden betydligt längre. Värst hos Länsstyrelsen i Skåne som ligger på över ett år för projektstöd.

Bidrag från Sparbanksstiftelsen

Man kan få bidrag från Sparbanksstiftelsen om de finner projektet stämma överens med deras mål. Ingen redovisning krävs.

Bidrag från Region Skåne

Lämplig aktör som medfinansier. Enkel administration. Krävs slutredovisning av vad man gjort.

Ta kostnad för mera resurser.

Verkar peka på att dessa skall tas i föreningen, som också har lättare att samla pengar på hög eftersom man inte skattar för vinster.

För och nackdelar med olika metoder.

Rent ekonomiskt blir det då så här om vi analyserar våra olika metoder.

- 1) Rena placeringar blir mindre ekonomiskt intressant om bidragen går till placeringen direkt. Varianter kan så klart komma fram. Inskolning (förlängt studiebesök) kan vara en lösning.
- 2) Initiativ förstudier är bra eftersom här stannar anordnarbidraget i föreningen och föreningen tar förstudien. Deltagaren kvarstår hos föreningen.
- 3) Samhälls-entreprenörskap kan utvecklas via bygdebolaget, som har bättre möjligheter att avknoppa, ta lån mm
- 4) Socialt företagande kan gå bra via den ideella föreningen, som kan sponsra med ”uppsamlade medel”.
- 5) Societal franchising – betyder spridning av samhällsnyttiga projekt. Borde kunna få stöd av Jordbruksverket, Landsbygdsnätverket mfl.

Exempel

Finns det några andra exempel på jobbarenor som liknar detta. Vi har nog inte hittat några sådana direkt men idéer som beskrivs ovan finns säkert på flera olika ställen i olika former.

Vid nationell konferens kring socialt företagande den 16 mars 2010 i Kristianstad kom det fram flera olika former.

Bryggaren i Luleå – ett arbetskooperativ som utför tjänster åt både privata och samhället, Flera av dem som är där har en missbruksbakgrund. Man utför tjänster som gravvård, hushållsnära tjänster, transporter, mm

En annan aktör höll med personer på ett sjukhus som hjälpte till med patientstödande arbete. Se till att man kommer med rätt transport, fixa kaffe mm.

Region Skåne pratar också om jobbinkubatorer, vilket man kan säga att våra jobbarenor är på ett sätt.

Le Mat är ett Bed & Breakfast som drivs av arbetssökande och efterhand som verksamheten bär kan man anställa fler och fler. Startas nu i Göteborg och Karlstad. Startade ursprungligen i Trieste i Italien. Fadder är Coompanion.

Region Skåne verkade positiv till att vara medfinansiär i ett större Leaderprojekt som stärker Jobbarenan och metodutveckling inom en sådan inkubator.

Arbetsförmedlingen lägger ut alltfler tjänster på kompletterande aktörer där sociala ekonomin är en som tas upp allt oftare. Jobbarenan kan då tänka så att man kan söka få del av dessa uppdrag. Detta skulle då i så fall gynna Af dubbelt, genom att arbetslösa personer så att säga får jobb genom att arbeta med andra arbetslösa.

Exempel på sådana tjänster är studiebesök för arbetslösa, rehabilitering, lots för utrikesfödda.

Leader och Jobbarenan

Jobbarenan kan samverka med Leader på flera olika plan.

kan bidra med personer som kan hjälpa till i Leaderprojekt.
kan hitta personer som kan arbeta inom Leaderkontoren.
kan ta fram idéer till förstudier och projekt, som leder till ansökningar.
kan söka projektstöd direkt hos Länsstyrelsen och Jordbruksverket.

Leader Lundalands strategi

Jobb på landet är ett viktigt landmärke, som syftar till att särskilt fokusera på att flera kommer i arbete inom Lundland.

Entreprenörskap som mynnar ut i jobb som kommer Lundaland till del. Särskilt sådant entreprenörskap, som drar fram fördelar som finns i Lundaland. En inkubator för Jobb och entreprenörskap kan vara ett sätt.

Lundalandkraft är ett landmärke som syftar till projekt som sticker ut och tar ny kraft som bär långt fram i tiden – även in i nästa sjuårsperiod.

Lundaland 2007-2013	Medel i MSEK	Ind1	Ind2	Ind3	Ind4	Ind5
Summa	40	700000	46000	30	337	25
Tillbaks i MSEK	329	140	6	5	159	20

Ind1 är deltagartimmar på olika arrangemang och projekt från publik och dylikt. Ind2 är timmar ideella och privata som har lagts in i projekt. Ind3 är nya nätverk som skapats samt Ind4 är nya eller bibehållna jobb och praktikplatser samt Ind5 är nya organisationer som skapats eller kunnat bibehållas tack vare de satsade medlen.

Men för att detta skall bli verklighet så gäller det att skynda på och kraftfullt verka i denna riktning nu.

Hur skall då goda idéer komma fram, formuleras till ansökningar och genomföras? Det krävs en medveten satsning från LAG styrelsen. Denna förstudie är ett exempel på en sådan satsning.

Leaderprojekt som leder till flera jobb

Hur kan vi via ansökningar Leaderprojekt stödja att fler arbetssökande kommer i anställningar.

A) TreFas paketet

”Projekt TreFas har erbjudit Leader Lundaland att som egen anordnare ta emot en projektledare FAS 2 under 6 månaders praktik i syfte att låta denne arbetsträna inom Leaders arbetsätt och metoder. Denne skulle sedan efterhand ta emot ytterligare 4-5 deltagare inom TreFas med placering inom LAG. Projektledaren skulle också söka arbeta upp kontakter inom Leaderområdets olika bygder, i syfte att etablera lokala personer som kan göra praktikplaceringar Fas 2 och Fas 3 efter liknande principer som Flyinge Jobbmodell. Projektledaren föreslås få en provanställning efter 6 månader hos LAG, med finansiering från de anordnarbidrag som TreFas deltagarna ger LAG.”

Kommentarer:

Flera Leaderområden som har fått detta paket presenterat har tvekat inför det merarbete som man menar att det skulle innebära. I flera fall har man också haft lokaler som inte lämpar sig för att ta emot praktikanter.

I några fall har man varit mera positiv och vi hoppas att det i varje fall skall leda till att åtminstone något Leaderområde går vidare och blir anordnare.

I fallet Lundaland har man också framfört att det finns en konflikt mellan de båda EU-projekten Landsbygdsprogrammet/Leader och Europeiska Socialfonden som innebär att man inte inom Leder Lundaland får räkna de jobb som skapas via praktikanterna som kommer in via ESF-projektet TreFas.

Lundalands verksamhetskontor har dock en anställning på gång som rör en person bosatt i Malmö (Fas 3).

En annan svårighet har varit att för LAG styrelsen förklara paketets finansiering och utformning. Även om man kan se det som en första etapp att ta en projektledare och sedan de övriga deltagarna efter hand. Finansieringen ser bra ut men måste förklaras vilket kan vara svårt under ett kort styrelsemöte om inte ledningen är van vid terminologin och samverkan med Arbetsförmedlingen.

Ytterligare en svårighet kommer från Arbetsförmedlingen själv som pekar på att anordnarbidraget (Fas 3) inte får gå till annan än den som svarar för handledningen. Detta medför att de fem TreFas personerna i princip måste få handledning och sysselsättning inom LAG.

Här kan nu uppstå en svårighet att finna personer hos Arbetsförmedlingen som passar in på verksamhetskontoret eller möjligen i lämpliga Leaderprojekt. Om den projektledare Fas 2 som skulle svara för detta inte klarar uppgiften skulle den lätt kunna falla över på verksamhetsledaren som redan är hårt belastad.

Lundalands ledning har tyckt att exempelvis Flyinge Jobbarena är bättre rustat att sysselsätta arbetssökande inom Lundalands geografiska område.

I Lundalands styrelsen finns chefen för AMO-Lund och projektkonsulten inom TreFas undertecknad. Men inte heller vi har lyckats övertyga styrelsen om detta paket.

B) Projekt Jobb på Landet

”Lämplig organisation från sociala ekonomin söker Leaderprojekt ”Jobb på landet” för att under en 2års period arbeta upp en modell med lokala aktörer – en i varje bygd. Inom Lundaland finns säkert cirka 10-15 bygder. Lokal medfinansiering via Arbetsförmedlingen.”

Kommentarer:

I princip är det samma arbete som skulle gjorts av projektledaren enligt beskrivningen av TreFas paketet A) ovan.

FLYINGE UTVECKLING

En motsvarande person engageras nu istället inom projektet ”Jobb på landet” och utför i princip samma uppgifter här.

Samverkan med Region Skåne och Arbetsförmedlingen som bör kunna vara lämpliga lokala medfinansierare. Projektägare kan vara ideell eller privat organisation.

Den projektledare som anställs måste ha tillgång till egen bil och kunna verka inom området med god lokalkännedom och förtroende.

Inom varje bygd bör man kunna finna en person (handledaren) som kan knytas till ett byalag eller liknande organisation inom den sociala ekonomin. Denna organisation blir nu anordnare och söker finna placeringar bland sina medlemmar inom bygden. Bidraget går till att stötta handledaren och till byalaget.

Om man får igång en by på detta sätt så har man börjat säkra upp en stark bygd, som kan utvecklas till en organisation som kan söka egna Leaderprojekt.

Det är mycket värt både för samhället och för Leader att stärka sina bygder.

Flyinge Utveckling har den 14 juni meddelat att man har för avsikt att söka ett projekt hos Lundaland, som har denna karaktär.

Personal kommer att till viss del kunna rekryteras via Flyinge Jobbarena.

C) Fler jobb inom Leaderprojekten

LAG drivet projekt som med hjälp av en person från Arbetsförmedlingen tillsammans med verksamhetsledaren verkar för att få tillstånd projektansökningar med särskild fokus på att skapa arbetstillfällen. Ett projekt som särskilt marknadsför och bevakar vikten av att Leaderprojekten skapar

arbetstillfällen. Kan också vara behjälplig så att pågående Leaderprojekt tar in praktikanter från Arbetsförmedlingen.

Kommentarer:

En person som finns på LAGs verksamhetskontor i ett eget projekt. Personen skall ha som särskild uppgift att bevaka att varje ansökan till Leader tänker på att sysselsättning och arbete är en Leaders viktigaste indikator.

Placeringar i beviljade Leaderprojekt är en väg. En annan väg är att tillsammans med verksamhetsledaren medverka vid samtal då projektansökningar presenteras. Genom att särskilt fokusera på sådana projekt som kan ge många jobb, stärks denna inriktning.

Personen avlönas med hjälp av lönebidrag via Arbetsförmedlingen. Här gäller det att finna rätt person som kan passa in på verksamhetskontoret.

Personen skall ha god kompetens och gärna viss kännedom om hur Arbetsförmedlingen arbetar och de stödsystem som finns.

Samverkan med kommunernas olika organ för arbete och försörjning. Det är också en fördel om personen har en bra kunskap om Lundalands geografiska område och hur Leader och den sociala ekonomin arbetar.

Flyinge Utveckling kommer att söka baka ihop detta projekt med B) ovan.

D) Ungdomar tar över.

Ett förslag till Leaderprojekt med sikte på att ge ungdomar en chans att kunna ta över mindre företag på landsbygden som annars hotas av nedläggning. Projektet kan drivas av organisation med intresse för att stärka landsbygden och ungdomars möjligheter att få jobb. Samverkan med Sparbanksstiftelse samt Arbetsförmedlingen.

Kommentarer

Ett projekt för att gynna ungdomars möjligheter till en utkomst på landsbygden.

Befintliga småföretag inom kanske främst service kanske läggs ner i onödan. Därmed minskar landsbygdens möjligheter att erbjuda arbete för ungdomar.

Lantbruk skulle kunna leva vidare om det fanns någon som vill ta över. Men för att kunna ta över så krävs sannolikt en inskolningstid som kanske varar i flera år.

Den ungdom som vill ta över behöver få stöd från den lokala banken som kan ge ett lån som kan användas vid köp.

Ungdomen behöver kanske extra utbildning. Företagaren kan bli mentor tills ett övertagande kan ske.

Genom att Leaderprojektet kan samverka mellan en ungdom, banken och Arbetsförmedlingen och företagaren som vill gå i pension inom fem år så kan ett arbete som kan ge försörjning till ungdomen skapas. Landsbygdens demografi påverkas i en positiv riktning. På många platser kan ett par extra barnfamiljer betyda mycket.

Sparbanken har goda kontakter med företagare som vill sälja sitt företag på landsbygden. Banken och företagaren lär känna den ungdom som är villig att ta över under längre tid.

Arbetsförmedlingen har kontakt med ungdomar som är arbetssökande.

E) Bo i Lundaland

Ett projekt som syftar till att visa landet för personer/familjer som främst bor i staden. Kan drivas av ideell organisation i samverkan med offentliga och privata aktörer. Skulle visa på de olika bygdernas möjligheter till boende, fritid och möjligheter till lokala arbetstillfällen. Allt från boende, skolor, bredband, arbetsplatser, fritidsaktiviteter, kommunikationer, natur

och kulturuplevelser, lokal sammanhållning, grannsamverkan, livsmedelsaffär mm kan visas upp. Man skulle också kunna arrangera jobbmässa på landet, där lokala företag söker hitta personer att anställa.

Kommentarer:

Om man bor i staden exempelvis Lund så kan möjligheterna till arbete vara mindre än om man flyttar ut på landet. Detta kan gälla både ensamstående, äldre och yngre.

Men många inte minst de som är arbetssökande har inte möjlighet att skaffa sig kunskap om hur förhållandena är på mindre orter.

Hur ser skolan för mina barn ut i Kävlinge? Vilka företag finns i Staffanstorp och Dalby? Vilka föreningar finns i Flyinge? Hur tar man sig med allmänna kommunikationer från/till Veberöd? Vad kostar det att spela badminton i Flyinge jämfört med i Lund? Kommunalskatten är den fördelaktigare i Lund än i Kävlinge?

Vilken hjälp får man från kommunen i Staffanstorp jämfört med Lund då det gäller att hitta byggklar tomtmark?

Hur ser äldreboendet ut i Eslövs kommun?
Är det kanske bättre att bo i Furulund än man kunde ana?

Flyinge Utveckling har ansökt om en förstudie hos Lundaland för att pröva detta koncept.

F) Byutveckling och Bygdebolag

Bygdebolag är ett sätt att stärka bygden. Ett projekt som kan drivas av en ideell organisation i syfte att stärka minst tre bygder inom Lundaland. Vad innebär ett bygdebolag och vilka möjligheter leder det till i samverkan med privata och offentliga aktörer?

Samverkan med Region Skåne och några privata verksamheter.
Bygdebolag kan innebära att fler personer får anställning – kanske inom den egna bygden.

Kommentarer

De bygder som etablerar egna Leaderprojekt måste ha en långsiktig och stabil verksamhet. Kanske skulle de också må bra av att etablera ett eget bygdebolag.

Vad är ett bygdebolag och vad kan bildandet leda till ?
En bygd som sticker ut kan bli attraktiv för framtiden och inte minst för ungdomar som vill verka på landsbygden.

Leader Linné har beslutat om ett Leaderprojekt, som syftar till att söka stärka bygemenskapen, genom att starta bygdebolag inom tre olika byar belägna i Leaderområdet.

Den process som det innebär att driva fram ett intresse för att starta bygdebolag innebär att bygden aktiveras. Även om man inte skulle nå ända fram kanske det ändå leder till att andra aktiviteter skapas. Kanske behöver vi samverka med grannbyarna för att få en större bygd med bättre bärkraft. Hur drar man gränser idag? Vilka är stöttepelarna inom vår bygd?

En viktig uppgift är att få en byaplan på plats. En grupp som funderar på bygdens framtid och möjligheterna att utvecklas på sikt. Vart är bygden på väg och är det dit vi vill? Vad kan göras för att motverka negativa trender? Hur kan vi samla bygden och finns det kanske hjälp att få utifrån? Vad sker runt omkring och hur påverkas vi av detta?

Bygdebolaget är en organisation som har möjlighet att ha anställda. Vilken verksamhet kan ett sådant bolag bedriva? Hur kan det samverka med offentlig sektor och andra privata företag.

Omställning Sverige innebär att börja tänka klimatsmart. En bygd kan börja ställa om. Vad skulle det kunna innebära. Frågor som berör alla inte minst de som idag är unga.

Se mera www.transitionsweden.se

Har man ett bygdebolag kan man få en större handlingskraft.

därutöver till ett värde av 175 000:-

G) Transnationellt projekt kring Jobb på landet.

Jobb på landet är också viktigt inom andra EU-länder. Över 2000 Leaderområden är nu etablerade inom alla EU-länder.
Alla EU program strävar också efter att stärka utbytet mellan olika länder inom Europa.

I Sverige är vi tämligen bra på att organisera byutveckling. Via Hela Sverige skall leva har vi i Sverige varit med om att bilda både nordiska och europeiska motsvarande organ för rural utveckling.

Inom Landsbygdsnätverket som är en knutpunkt för Sveriges 63 Leaderområden finns särskilda medel för transnationella projekt. Dessa projekt drivs i särskild form utan lokal offentlig medfinansiering och medel från LAG-potten.